

JEOPOLİTİK BİR KAVŞAKTA LATİN AMERİKA: PASİF KABULLENMEDEN RİSK YÖNETİMİNE

Photo: Beyaz Saray / White House

Amerika Birleşik Devletleri ile Çin arasındaki ticari, teknolojik, diplomatik ve askerî alanlarda kendini göstererek tırmanan rekabet, bölgeyi yeni bir kavşağa getirmiştir.

The escalating rivalry between the United States and China, manifesting across commercial, technological, diplomatic, and military fields, has placed the region at a new crossroads.

Şu an yaşadığımız dönemi nasıl tanımlayıp anlayacağımız konusunda bir uzlaş yok. Kimileri tehlikeli 1930'larla paralellik kuruyor; kimileri büyük güçler arasındaki stratejik rekabete odaklanıyor; kimileri ise uluslararası sistemin “yeni normalini” açıklamak için “BANI dünyası” (Brittle, Anxious, Non-linear, Incomprehensible / Kırılgan, Kaygılı, Doğrusal Olmayan, Anlaşılmaz) gibi dikkat çekici kısaltmalara başvuruyor. Tüm bu açıklama girişimleri,

bizi bir geçiş anında olduğumuzu kabullenmeye götürmeli: II. Dünya Savaşı sonrasında inşa edilen küresel düzenden, işaretleri şimdiden görülen ama hedefi belirsiz bir istikamete doğru ilerliyoruz. Tüm emareler, uluslararası kurallara bağlılığın azaldığına ve tek taraflı tedbirlerle ulusal çıkarlara öncelik verildiğine işaret ediyor; bu tedbirler zor kullanma eylemlerinden ekonomik bariyerlerin kurulmasına kadar uzanıyor.

Bu hızla evrilen tabloda, farklı bölgelerin rolü ve bununla nasıl başa çıkacakları temel bir soru; zira küreselleşme ivme kaybetse bile dünya birbirine bağlı kalacak. Latin Amerika ve Karayipler buna istisna olmayacak. Ancak denebilir

ki, uluslararası sistem her derin yeniden yapılanmaya girdiğinde, bölgeyi oluşturan ülkeler çoğu kez değişimi yalnızca seyretmekte, kendilerini şartlara olabildiğince uydurmakta ve yeni güç geometrilerinde işgal etmek istedikleri yeri kararlılıkla seçmekte nadiren başarılı olabilmektedir.

Bununla birlikte, Amerika Birleşik Devletleri ile Çin arasındaki ve ticari, teknolojik, diplomatik ve askerî alanlarda kendini göstererek tırmanan rekabet, bölgeyi yeni bir kavşağa getirmiştir. Zira her iki güç de bugün için hayati rol oynamaktadır. İlki (ABD), aynı kıtanın parçasıdır; ortak değer ve geleneklere sahiptir; geniş bir güvenlik sağlayıcıdır

ve Latin Amerika ile Karayipler'de derin bir ekonomik ayak izine sahiptir. İkincisi (Çin) ise hammadde ithalatı ve gerçek altyapı ihtiyaçlarını karşılamaya dönük sermaye sunumu yoluyla önemli bir aktör hâline gelmiştir.

Nüansların Bölgesi: Çeşitli Hizalanmalar ve Kritik Ortaklıklar

Latin Amerika ve Karayipler bir monolit blok değildir —coğrafi ve kültürel bir alandır— bu da bileşen ülkelerin Washington ve Pekin'e farklı derecelerde bağlılık ve maruziyete sahip olduğu anlamına gelir. Meksika ve Orta Amerika genellikle birincil ticaret ortağı olarak ABD'yi gösterirken, Güney Amerika'da (belirgin istisna Kolombiya) bu rol Çin'e aittir; doğrudan yabancı yatırım söz konusu olduğunda tablo daha çeşitlidir. Askerî ilişkilere gelince, Küba, Nikaragua ve Venezuela istisna olmak üzere neredeyse tüm ülkeler ABD kuvvetleriyle bir tür yıllık tatbikata katılır ya da onlarla aktif iş birliği yapar. Son olarak, Rusya-Ukrayna savaşı, Orta Doğu'daki çatışmalar veya Venezuela krizi gibi ayrıştırıcı uluslararası meselelerde yerel tutumlar, büyük güçlerin diktesine uymamaktadır. Hatta bölgede, Guatemala, Haiti ve Paraguay gibi Tayvan'la tam diplomatik ilişkiyi sürdüren ülkeler dahi mevcuttur.

Bu argümanı somutlaştırmak için bazı vakalara bakabiliriz. Bölgesel dev Brezilya, başlangıçta Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika ile kurduğu yapının genişlemiş biçimi olan BRICS+ içinde kendini rahat hissetmektedir. Devlet Başkanı Lula da Silva, muğlak "Küresel Güney" kavramının bayraktarı konumuna gelmiştir. Meksika, ABD ile ilişkilerin sürdürülmesine odaklanmıştır; zira bu ülkeyle önemli bir ticaret fazlası vardır ve Meksika, uyuşturucu kaçakçılığı ve göçün kaynağı olarak görülmektedir — ki bunlar Trump yönetimi için birinci önceliktir. Arjantin, liberteryen Javier Milei döneminde Washington'un tercih ettiği ortak hâline gelmiştir. ABD, "şok"

JUAN PABLO TORO

Juan Pablo Toro, Şubat 2019'dan bu yana Şili merkezli düşünce kuruluşu AthenaLab'ın İcra Direktörü olarak görev yapmaktadır. Bölgesel ve uluslararası kapsamda siyaset ve güvenlik analizine adanmış bir kariyer inşa etmiş; teorik bilgiyle saha deneyimini başarıyla harmanlamıştır. Ayrıca Şili Dışişleri Bakanlığı Dış Politika Danışma Konseyi üyesi ve Royal United Services Institute (RUSI) bünyesinde Kıdemli Misafir Araştırmacı olarak görev yapmaktadır. En son çalışması, Joanna Siekiera editörlüğünde hazırlanan "International Law and Security in the Indo-Pacific" adlı kitaba yazdığı bir bölümdür (Londra: Routledge, 2025).

Juan Pablo Toro has served as the Executive Director of the Chilean think tank AthenaLab since February 2019. He has built a career dedicated to political and security analysis with both regional and international scope, effectively combining theoretical insight with field experience. He is also a member of the Advisory Council on Foreign Policy of the Chilean Ministry of Foreign Affairs, and a Senior Associate Fellow at the Royal United Services Institute (RUSI). His most recent work is a book chapter in "International Law and Security in the Indo-Pacific", edited by Joanna Siekiera (London: Routledge, 2025).

LATIN AMERICA AT A GEOPOLITICAL CROSSROADS: FROM PASSIVE ACCEPTANCE TO RISK MANAGEMENT

There is no consensus on how to describe or understand the era we are currently experiencing. Some draw parallels with the dangerous 1930s; others focus on the strategic competition between major powers, and some resort to intriguing acronyms to describe what is considered the "new normal" of the international system, such as the so-called "BANI world" (Brittle, Anxious, Non-linear, Incomprehensible). All these explanatory attempts should lead us to accept that we are in a moment of transition: moving from the global order built after the Second World War towards an unknown destination, but for which we already

have some indications. All signs point to a diminishing adherence to international rules and to a greater priority being given to national interests through unilateral measures, ranging from the use of force to the erection of economic barriers.

In this rapidly evolving scenario, the roles of different regions and how they will cope with it are significant questions, as the world will remain interconnected even if globalisation loses momentum. Latin America and the Caribbean will be no exception. However, it can be argued that whenever a profound reorganisation

politikalarının sürmesi için Arjantin ekonomisinin kurtarılmasına destek taahhüt etmiştir. Venezuela, farklı bir hikâyledir. İktidardaki diktatörlük Pekin, Moskova ve Tahran'dan destek almaktadır. Son olarak Şili, ekonomisi Asya pazarlarıyla derinden iç içe olmakla birlikte silahlı kuvvetleri ABD muadilleriyle ortak çalışabilir durumdadır ve Moskova'nın Ukrayna işgaline en eleştirel seslerden biridir.

Tekil Bir Yanıtın Yokluğu ve “Finlandiyalaşma”

Yukarıdakilerin ışığında, Hint-Pasifik coğrafyasında tırmanan gerilimlere ne bugün ne de gelecekte ya bir tarafla hizalanma ya da ikincil hasarı önlemek için mesafe koyma anlamında tekil bir Latin Amerika yanıtı olmayacağı açıktır. Bunun yerine, ulusal çıkarların, onları koruma gerçekçi olasılığı ile harmanlandığı çoklukta yanıt görmektedir.

Anahtar, ABD ve Çin'in bölgede hangi çıkarları olduğunu anlamakta yatıyor; zira beklentileri giderek netleşiyor. Washington için, Batı Yarımküre'nin kendi pozisyonuna hizalanmış olması arzu edilir görünmektedir ve bir sonraki Ulusal Güvenlik Stratejisi'nin bölgeyi öncelikli etki alanı ilan etmesi beklenmektedir. Bu yaklaşım, stratejik men politikalarının uygulanmasını ve Amerika kıtaları genelinde bütünleşik caydırıcılık yaratılmasını öngörür. Pekin ise, geniş bir diplomatik destek beklemekten ziyade, bölgenin “Finlandiyalaşması”na razı olabilir. Yani Latin Amerika ülkelerinin, ulusal egemenliği gerekçe göstererek çatışmacı bir tutumdan kaçınmaları söz konusu olabilir.

Akıllı ülkeler, her iki güç için de bir okyanuslar arası boğazın kontrolü; yeşil dönüşüm ve savunma için gerekli kritik minerallerin mevcudiyeti; geniş tarım arazileri; uzay gözlemi ve Antarktika'ya erişim için elverişli konumlar gibi ilgi çekici kaynaklarını nasıl kaldıraç etkisiyle kullanacaklarını şimdiden düşünmelidir.

Photo: Brezilya Devlet Başkanlığı / Presidency of Republic of Brazil

Brezilya Devlet Başkanı Lula da Silva, muğlak “Küresel Güney” kavramının bayraktan konumuna gelmiştir.

President of Brasil, Lula da Silva, has become a standard-bearer for the ambiguous concept of the “Global South”.

Bununla birlikte, Latin Amerika son on yıllarda piyasa çeşitlendirmesi peşinden gitmiş olsa da tarih, değerler ve kurumsal tasarımı nedeniyle bir “uç Batı” parçası olduğuna ve olmaya devam edeceğini göz ardı etmeden, bu ikili ABD-Çin odağını aşan yanıtlar da formüle edebilir. Belirli konularda küresel etki üretebilecek orta güçlerle ortaklıklar arayışı ilginçtir ve hâlihazırda canlılık emareleri göstermektedir.

Başarılı bir örnek, Kapsamlı ve Aşamalı Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership - CPTPP)'dir. Japonya ve Şili'nin ısrarıyla, ABD'nin 2016 seçim döngüsünde projeden çekilmesine rağmen bu serbest ticaret alanı kurulmuştur. IBSA gibi diplomatik forumlar da şekillenmiştir; bu platform Hindistan, Brezilya ve Güney Afrika'yı —üç kıtanın büyük demokrasileri ve ekonomilerini, benzer kalkınma zorluklarıyla— bir araya getirir. Son olarak MIKTA; Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya'yı içeren gayri resmî bir diyalog ve iş birliği grubudur.

Yeni Gerçeklikler, Yeni Fırsatlar

Görüldüğü üzere, tüm bu diyalog platformları ticaret, kalkınma iş birliği

ve küresel yönetimle bağlantılı alanları kapsar. Ancak, güvenliğin yine uluslar için temel değişken hâline geldiği, giderek belirsiz ve dalgalı bir dünyada Latin Amerika ülkeleri, ABD (yarıküresel ortak) ve Avrupa ülkelerinin (tarihsel ortaklar) ötesine geçen geleneksel olmayan askerî ilişkileri de keşfetmeye başlamıştır.

Örneğin Çin, bölgeyle angajmanı derinleştirmek için on yıllık kasıtlı bir çaba başlatmış; buna Washington'ı dışlayan Yüksek Düzeyli Savunma Forumu da dahildir. Bu inisiyatif, güvenlik iş birliğini teşvik edecek beyaz kitaplar ve yol haritaları üretilmesine yol açmıştır. CSIS'in (The Center for Strategic and International Studies / Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi) bildirdiğine göre, 2022–2025 arasında Pekin 19 ülkeyle 119 askerî temas yürütmüştür. Askerî ekipman satışlarını teşvik çabaları sınırlı başarı sağlamış; dikkat çekici istisna Venezuela olup zırhlı personel taşıyıcıları, eğitim jetleri ve gemisavar füzeler satın almıştır.

Doğal olarak, stratejik rekabet bağlamında, ABD makamları bu manevraları defalarca eleştirmiş; limanlar veya uydu izleme istasyonları gibi çifte kullanımlı (sivil–askerî) altyapıların Latin Amerika ve Karayipler'de oluşturduğu tehlikeye dikkat çekmiştir.

of the international system has occurred, the Nations comprising the region have tended to merely observe the changes, accommodate themselves as best they can, and seldom manage to decisively choose the place they wish to occupy in the new power geometries that are being articulated.

Nevertheless, the escalating rivalry between the United States and China, manifesting across commercial, technological, diplomatic, and military fields, has placed the region at a new crossroads. This is because both powers currently play an essential role. While the former is part of the same continent, shares common values and traditions, is a broad security provider, and has a deep economic footprint in Latin America and the Caribbean, the latter has become a significant player by importing raw materials and offering capital to cover genuine infrastructure development needs.

A Region of Nuances: Varied Alignments and Critical Partnerships

“Latin America and the Caribbean” is not a monolithic bloc—it is merely a geographical and cultural area, meaning its constituent nations have varying degrees of connection and exposure to Washington and Beijing. While Mexico and Central America typically cite the United States as their primary trading partner, in South America (with the notable exception of Colombia), that role belongs to China. However, the picture is more diverse regarding foreign direct investment. When it comes to military relations, nearly all countries, Cuba, Nicaragua, and Venezuela being the exceptions, participate in some form of annual exercise with U.S. forces or actively cooperate with them. Finally, on divisive international issues such as the Russia-Ukraine war, conflicts in the Middle East, or the Venezuelan crisis, local stances do not adhere to the dictates of the great powers. Even some

nations that still maintain full diplomatic relations with Taiwan can be found in the region, such as Guatemala, Haiti and Paraguay.

To go further on this argument, we can examine a few cases. Brazil, the regional giant, seems to have found a comfortable place within the expanded BRICS+ bloc, which it originally formed with Russia, India, China, and South Africa. Its president, Lula da Silva, has become a standard-bearer for the ambiguous concept of the “Global South”. Then there is Mexico, almost entirely focused on managing its relationship with the United States, given its significant trade surplus with that country and the fact that it is a source of drug trafficking and migration—top priorities for the Trump administration. Argentina, under the libertarian Javier Milei, is now Washington’s preferred partner, with the U.S. even committing to help rescue its economy to ensure the continuation of its “shock” policies. Venezuela is a different story, with its governing dictatorship receiving backing from Beijing, Moscow, and Tehran. Finally, we can look at Chile, whose economy is deeply intertwined with Asian markets, yet whose armed forces interoperate with their U.S. counterparts, and whose voice is one of the most critical of Moscow’s invasion of Ukraine.

The Absence of a Unilateral Response and the “Finlandization”

Given all the above, it is clear that there is no, nor will there be, a unified or single Latin American response to the escalating tensions in the Indo-Pacific—in terms of alignment with one side or of taking distance to avoid collateral damage. Instead, we are seeing a multitude of responses that blend national interests with the realistic possibility of preserving them.

The key appears to be understanding what interests the U.S. and China have

in the region, as their expectations are becoming relatively straightforward. For Washington, having the Western Hemisphere aligned with its position seems desirable, and it is widely anticipated that its next National Security Strategy will designate the region as a priority area of influence. This strategy contemplates implementing strategic denial policies to generate integrated deterrence across the Americas. Beijing, on the other hand, rather than expecting massive diplomatic support, would likely be content with a form of regional “Finlandization”—meaning that Latin American nations avoid adopting a confrontational stance, citing national sovereignty as a justification for charting their own course.

Smart countries should already be considering how to leverage their resources of interest for both powers to play their cards well: could be the control of an interoceanic strait; the availability of critical minerals for the green transition and defence; extensive agricultural lands; or prime locations for space observation and access to Antarctica.

However, it is also possible to formulate responses that transcend this binary U.S.-China focus, without disregarding that Latin America is — and will remain—an “extreme West” due to its history, values, and institutional design, regardless of the market diversification it has pursued in recent decades. The effort to seek partnerships with middle powers that could influence specific global issues is an interesting one and is already showing signs of life.

A successful example was the signing of the Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership (CPTPP), driven by the perseverance of Japan and Chile in creating this free trade area, despite the U.S. abandoning the project amid the 2016 election cycle. Diplomatic forums have also been established, such as IBSA, which

Yükselen Askerî Ortaklıklar: Geleneksel Tedarikçilerin Ötesinde

Bugün iki gelişme bir araya gelerek geleneksel olmayan askerî iş birliği için yeni yollar açıyor: Rusya'nın Ukrayna'yı yasadışı ve sebepsiz işgalinin ardından uygulanan ekonomik yaptırımların Rus savunma ihracat sanayisini etkilemesi ve bazı Latin Amerika ülkelerinin, Gazze'deki durum protesto edilerek İsrail şirketlerinden alımları askıya alma kararı.

Peru, en akıllı hamlelerden birini yaparak, yeni deniz platformları (denizaltıdan firkateyne) için tedarikçi olarak Güney Kore'yi seçmiştir ve bu stratejik ortaklık diğer kuvvetlere de yayılabilir. Kolombiya, Kore Savaşı'na (1950-1953) katılımından miras kalan tarihsel ilişkiyi sürdürerek Güney Kore'den malzeme temin etmiş; Şili ise Deniz Piyadelerini aynı ülkeden taktik araçlar ve topçu sistemleri ile donatmıştır.

Şili ayrıca Türkiye savunma sanayii ile benzeri görülmemiş bir yakınlaşmaya öncülük etmektedir. Kara Kuvvetleri envanterindeki Leopard 2A4 tanklarının taret modernizasyonu için ASELSAN ile; Donanma'daki iki Karel Doorman sınıfı firkateynin modernizasyonu için HAVELSAN ile anlaşmalar imzalanmıştır. Bu karar, ABD, Avrupa ve İsrail kaynaklı tedarike geleneksel bağımlılığı dikkate alındığında önemli bir kırılmadır. Bu zamana dek Şilililer ile Türkler arasındaki tek kalıcı askerî temas muhtemelen Bosna-Hersek'teki EUFOR Althea misyonu çerçevesinde olmuştur.

Bu makale yazılırken, Şili'nin Viña del Mar kenti Güney Pasifik Savunma Bakanları Toplantısına ev sahipliği yapmaktaydı. Avustralya, Fiji, Fransa, Yeni Zelanda, Papua Yeni Gine ve Tonga'dan üst düzey yetkililer, yerel temsilcilerle birlikte katılmış; bu da güvenlik konularında çok sayıda yeni geometrinin mümkün olduğunu göstermiştir.

Bu arada Brezilya, Avrupalı ortaklarla savaş gemileri inşa ediyor ve yakında uçak programlarına başlayacak. Ayrıca savunma sanayisini Hindistan'a yaklaştırmaya çalışıyor. Embraer Defence & Security ile Mahindra Group arasındaki ortaklık, C-390 Millennium'u Hindistan Hava Kuvvetleri'nin orta sınıf nakliye uçağı programına çözüm olarak tanıtmayı amaçlıyor.

Her ne kadar yeni ve ikinci el ABD teçhizatı bölgesel pazara hâkim olmaya devam etse, onu Avrupalı üreticiler izlese de, Latin Amerika ülkelerinin giderek yeni tedarikçiler arayışında olduğuna dair işaretler birikiyor. Bu eğilim ya daha düşük maliyetle yeni teknolojilere erişme arzusundan ya da çatışma anlarında lojistik zincir kesintisi olasılığını azaltma isteğinden besleniyor.

Sonuç

Güç merkezlerine nispi uzaklığı ve dolayısıyla büyük gerilimlerin merkez üslerine uzakta oluşuna rağmen, Latin Amerika ve Karayipler ülkeleri jeopolitik bir kavşakta bulunuyor. Zira büyük güçler artık uluslararası normlara daha az bağlılık sergiliyor ve tek taraflı önlemlere daha fazla rağbet ediyor.

Bölge 670 milyon nüfusa sahip; dünyanın kritik minerallerinin %25'ini, gıdasının %14'ünü sağlıyor ve küresel petrol rezervlerinin %20'sine sahip; buna karşın kolektif ajans kapasitesi ihmal edilebilir düzeyde. Bu nedenle, riskleri azaltmak ve açılan yeni senaryolarda avantajlı konum almak üzere bazı ülkelerin aldığı bireysel kararlara odaklanmak akıllıcadır. Tarih göstermiştir ki küresel çatışmalar er ya da geç Latin Amerika kıyılarına ulaşacaktır.

İkinci Dünya Savaşı'nı hatırlayalım: Müttefikler, Latin Amerika'dan Mihver'e giden tedarik zincirlerinin kesilmesini talep etti. Yerel güçler, Panama Kanalı, Macellan Boğazı ve "demokrasinin cephaneliği"ni besleyen kritik üretim merkezleri çevresinde gözetimi artırmaya çalışıldı.

Sonrasında Soğuk Savaş'ta bölge, ABD ile Sovyetler arasındaki gerilimlerin ikincil sahnesi oldu; 1962 Küba Füze Krizi ile doruğa çıktı; ancak aynı zamanda iç savaşlar, darbeler ve suikastların çerçevesini oluşturdu.

Son otuz yılın stratejik molasının sonu —Çin'de Xi Jinping'in 2013'te iktidara gelişi, ertesi yıl Rusya'nın Kırım'ı ilhakı ve 2017'den itibaren Trump'ın izolasyonculuğu— Latin Amerika ve Karayipleri siyaseten parçalı, kalkınma seyrinden sapmış ve suçlulukla tahrip edilmiş hâlde yakaladı. Üstüne COVID-19 birçok devletin kırılma noktasını daha da artırdı.

Bununla birlikte Meksika, Brezilya, Peru ve Şili gibi ülkeler, bir süredir diplomatik, ticari ve askerî ilişkilerini çeşitlendirmeye başladılar. Bu, daha çok kutuplu bir dünyaya verilen bir yanıt olduğu kadar, ABD-Çin rekabetine maruziyetten doğan riskleri azaltmanın da bir yoludur.

Türkiye gibi yükselen güçler için, Latin Amerika ve Karayiplere yönelik tüm bölgeyi kapsayan geniş bir yaklaşım denemektense, sınırlı bir ülke grubuna odaklı bir strateji geliştirmek daha verimli görünmektedir. Bu sayede Türk diplomatlar daha büyük varlık için özel nişleri teşhis edebilir. MIKTA eliyle açıklanabilen paylaşılan küresel yönetim meseleleri, mümkün diplomatik angajmanın temelini açıklamaktadır. Dahası, bölge Türkiye ekonomisinin ihtiyaç duyduğu kritik mineralleri sağlayabildiğinden (bu da daha geniş ticaret anlaşmalarına zemin hazırlayabilir), Türk savunma sanayii, teçhizat eskimesi sorunuyla yüzleşen Latin Amerika silahlı kuvvetlerinin modernizasyonuna tam kapasite katkı verebilir.

Bu kritik dönemeç, Latin Amerika ve Karayip ülkelerinden yeni bir yaklaşım talep ediyor. Bölgenin yalnızca küresel güç kaymalarına tepki verdiği pasif kabullenme çağı, en kararlı ve yaratıcı aktörlerin aktif öznellik çağına yerini bırakmalıdır. Buradaki mesele bir ham

Photo: Essex Ticaret Odası / Essex Chamber of Commerce

Kapsamlı ve Aşamalı Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması (CPTPP), 8 Mart 2018 tarihinde Şili'nin Santiago kentinde imzalandı.

The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans Pacific Partnership (CPTPP) was signed on 8 March 2018 in Santiago, Chile.

brings together India, Brazil, and South Africa—the three large democracies and economies across three continents with similar development challenges. Finally, there is MIKTA, an informal dialogue and cooperation group involving Mexico, Indonesia, South Korea, Türkiye, and Australia.

New Realities, New Opportunities

As is evident, all these dialogue platforms cover trade, development cooperation, and global governance. However, in an increasingly uncertain and volatile world where security is once again a fundamental variable for nations, Latin American countries are also beginning to explore non-traditional military relationships that go beyond those with the U.S. (the hemispheric partner) and European countries (historical partners).

China, for instance, launched a deliberate decade-long effort to deepen engagement with the region, including the creation of the High-Level Defence Forum, which excludes Washington. This initiative has led to the development of white papers and roadmaps to stimulate security cooperation. The Center for Strategic and International Studies (CSIS) reported that between 2022 and 2025, Beijing engaged in 119 military exchanges with 19 countries. Efforts to promote sales of military equipment have had limited success, with the notable exception of

Venezuela, which acquired armoured transport vehicles, training jets, and anti-ship missiles.

Naturally, in the context of strategic rivalry, U.S. authorities have repeatedly denounced these manoeuvres, while highlighting the danger posed by Chinese-built infrastructure in Latin America and the Caribbean due to its dual civil-military use, such as ports and satellite-tracking stations.

Emerging Military Partnerships: Beyond Traditional Suppliers

Nowadays, two combined developments are opening new avenues for non-traditional military cooperation: economic sanctions imposed on Russia after its illegal and unprovoked invasion of Ukraine, which affect its defence export industry, and the decision by some Latin American countries to suspend purchases from Israeli companies in protest of the situation in Gaza.

Peru is making one of the smartest bets by choosing South Korea as a provider for new naval vessels—ranging from submarines to frigates—in a strategic alliance that may extend to its other forces. Colombia has also received materiel from South Korea, a continuation of their historical relationship stemming from Colombia's participation in the Korean War (1950–1953), and Chile has equipped its Marine Corps with tactical vehicles and artillery pieces from the same country.

Chile is also spearheading an unprecedented rapprochement with Türkiye's defence industry, having signed agreements with Aselsan to modernise the turrets of the Army's Leopard 2A4 tanks, and with Havalans to modernise two Karel Doorman-class frigates for the Navy. This decision marks a significant shift, given the traditional reliance on U.S., European, and Israeli suppliers. Up until now, the only persistent military

connection between Chileans and Turks was likely within the EUFOR Althea mission in Bosnia and Herzegovina.

As this article was being written, the Chilean city of Viña del Mar was hosting the South Pacific Defence Ministers' Meeting, which convened senior officials from Australia, Fiji, France, New Zealand, Papua New Guinea, and Tonga, alongside local representatives—demonstrating the many new possible geometries in security matters.

Meanwhile, while Brazil is building warships and soon-to-be aircraft with European partners, it has also sought to bring its defence industry closer to India through a partnership between Embraer Defence & Security and the Mahindra Group to promote the C-390 Millennium as a solution for the Indian Air Force's medium transport aircraft program.

While first- and second-hand U.S. equipment still dominates the regional market, followed by European manufacturers, signs are accumulating that Latin American countries are increasingly interested in seeking new suppliers. This interest is driven either by the lower costs associated with accessing new technologies or by the desire to minimise the probability of logistics chain interruptions in the event of conflicts.

Conclusion

Despite their relative distance from the centers of power and, thus, the epicenters of significant tensions, Latin American and Caribbean countries find themselves at a geopolitical crossroads. This is because major powers are now exhibiting both a reduced adherence to international norms and a greater predilection for unilateral measures.

While the region has a population of 670 million, supplies 25% of the world's critical minerals and 14% of its food, and holds 20% of global oil reserves, its collective agency capacity is negligible. Therefore, it is advisable to focus on the

Photo: Şili Ordusu / Chilean Army

Şili, Kara Kuvvetleri envanterindeki Leopard 2A4 tanklarının taret modernizasyonu için ASELSAN ile sözleşme imzaladı.

Chile signed agreement with ASELSAN to modernise the turrets of the Army's Leopard 2A4 tanks.

seçmek değil; kendi kaderine hâkim olmaktır. Bölge, kritik minerallerinden geniş gıda arzına, benzersiz coğrafi konumlarına kadar nispi stratejik değerini tanıyarak, bazı ülkeler için riski fırsata çevirmeyi mümkün kılabilir. Gelecek, yeni güç geometrilerini yalnızca seyredenlere değil, bu geometriler içinde kendi koordinatlarını bilinçle çizenlere ait olacaktır. Orta güçlerle (ör. Avustralya, Japonya, Güney Kore ve Türkiye) bazı alanlarda geliştirilen ortaklıkların da gösterdiği gibi akıllı çeşitlendirme ve ulusal çıkarların kararlı savunusu sayesinde, bazı Latin Amerika ve Karayip ülkeleri bu belirsiz dünyada yol alacak ve önümüzdeki çalkantılı on yıllarda refahlarını güvence altına alacak donanımına kavuşabileceklerdir. Riskleri yönetme ve hatta bazı alanlarda üstün gelme zamanı gelmiştir.

individual decisions that certain countries are making to mitigate risks and position themselves advantageously in the new scenarios emerging. History shows that global conflicts eventually reach Latin American shores.

Recalling World War II, the Allies demanded the cutting of supply chains from Latin America to the Axis powers. Local forces were called upon to increase surveillance over the Panama Canal, the Strait of Magellan, and around key production centers vital to fueling the “arsenal of democracy.”

Later, during the Cold War, the region served as a subsidiary theatre for tensions between the United States and the Soviet Union, culminating in the 1962 Cuban Missile Crisis, but also framing civil wars, coups d'état, and assassinations.

The end of the strategic pause of the last 30 years—signalled by Xi Jinping's rise to power in China in 2013, Russia's annexation of Crimea the following year, and Trump's isolationist turn starting in 2017—found Latin America and the Caribbean politically fragmented, diverted from its path to development, and ravaged by criminality. To make matters worse, the COVID-19 pandemic only exacerbated the fragility of several states.

However, countries such as Mexico, Brazil, Peru, and Chile, to name a few, began diversifying their diplomatic, commercial, and military relations some time ago. This was a choice made in

response to a more multipolar world, but also a way to reduce the risk associated with their exposure to the growing U.S.-China rivalry.

For emerging powers like Türkiye, developing a focused strategy toward a limited group of countries seems more efficient than trying to establish a whole regional approach towards Latin America and the Caribbean, allowing Ankara diplomats to identify specific niches for greater presence. Shared global governance issues explain the feasibility of MIKTA's diplomatic commitments. Furthermore, as the region can supply the critical minerals needed by the booming Turkish economy (which could lead to broader trade agreements), Türkiye's defence industry has the potential to help modernise Latin American armed forces against equipment obsolescence.

This pivotal moment demands a new approach from Latin American and Caribbean countries. The era of passive acceptance — where the region merely reacted to global power shifts — must give way to one of active agency by the most resolute and creative. This isn't about choosing a patron; it's about mastering one's own destiny. By recognising its relative strategic value—from its critical minerals and vast food supplies to its unique geography—some nations in the region are even positioned to transform risk into opportunity. The future belongs to those who do not simply observe the new power geometries but deliberately chart their own coordinates within them. Through smart diversification of partnerships (as shown by collaborations with middle powers like Australia, Japan, South Korea and Türkiye in some fields) and the resolve to defend national interests, some Latin American and Caribbean nations can step forward, ready to navigate this uncertain world and ensure their prosperity in the turbulent decades ahead. The time to manage risk—and ultimately to prevail in some areas—has come.